

Besluit

Besluit over het voorstel van TenneT voor de hoeveelheid langetermijn transmissierechten op de biedzonegrens Denemarken 1 - Nederland (2019-2020)

Ons kenmerk : ACM/UIT/519787

Zaaknummer : ACM/19/036419

Samenvatting

Op de Cobra-kabel tussen Nederland en Denemarken zal TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) langetermijn transmissierechten veilen. TenneT heeft daartoe een voorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) met de hoeveelheid voor 2019 en 2020. TenneT zal een maandcapaciteit van 150 MW voor de maanden november en december 2019 veilen. Omdat de Cobra-kabel pas in de loop van 2019 operationeel werd, wordt geen jaarcapaciteit voor 2019 aangeboden.

Voor 2020 wordt 150 MW als jaarlijks product geveild en 150 MW voor maandcontracten. Er wordt dus in totaal 300 MW als lange termijn producten aangeboden. De resterende capaciteit (en eventuele niet verkochte langetermijn capaciteit) wordt aangeboden als day-ahead capaciteit.

De ACM concludeert dat niet is gebleken dat het voorstel in strijd is met de doelstellingen en eisen van de Elektriciteitswet en de Netcode Elektriciteit. De ACM keurt het voorstel daarom goed.

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit bezwaar maken bij de ACM.

1 Inleiding en procedure van totstandkoming

1. De ACM heeft op 20 september 2019 een voorstel van TenneT ontvangen met de voorgenomen volumes van langetermijn transmissierechten op de biedzonegrens Denemarken 1 – Nederland (hierna DK1 – NL).
2. Op grond van artikel 12.4, vierde lid, onder d, van de Netcode Elektriciteit is TenneT verplicht dit voorstel jaarlijks aan de ACM ter goedkeuring voor te leggen.
3. Om een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen heeft de ACM het voorstel met bijbehorende documenten ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in Staatscourant nr. 53073 van 25 september 2019. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn geen zienswijzen ontvangen.
4. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 bevat het wettelijk kader. Het ontvangen voorstel en relevante informatie die de ACM naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen, is samengevat in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 bevat de beoordeling van het voorstel en hoofdstuk 5 het dictum.
5. Dit besluit bevat een bijlage. Deze bijlage is onderdeel van het besluit en bevat het voorstel.

2 Wettelijk kader

6. Het voorstel van TenneT heeft betrekking op congestiebeheersprocedures zoals bedoeld in artikel 5, zesde lid, van de E-wet. Op grond van dit artikel beslist de ACM over de goedkeuring van congestiebeheersprocedures voor landsgrensoverschrijdende netten:
“De Autoriteit Consument en Markt beslist over de goedkeuring van de door de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet gehanteerde congestiebeheersprocedures voor landsgrensoverschrijdende netten.”
7. Artikel 16, vijftiende lid, van de E-wet schrijft voor dat de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet de congestiebeheersprocedures ter goedkeuring aan de ACM voorlegt, voordat de netbeheerder deze hanteert:
“Voordat de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet congestiebeheersprocedures hanteert voor landsgrensoverschrijdende netten, legt hij deze procedures ter goedkeuring voor aan de Autoriteit Consument en Markt.”
8. Op grond van artikel 26a, eerste lid, van de E-wet hanteert de netbeheerder voorwaarden die redelijk, objectief en niet discriminerend zijn.
9. Artikel 12.4, vierde lid, van de Netcode elektriciteit bepaalt het volgende:
“4. Bij de toewijzing van de in het eerste lid genoemde categorieën transporten worden voor de verbinding Eemshaven–Denemarken de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - a. de jaar- en maandtransporten worden aangeboden in de vorm van financiële transmissierechten – opties, als bedoeld in artikel 33 van de Verordening (EU) 2016/1719 (GL FCA);*
 - b. de in onderdeel a bedoelde jaar- en maandtransporten worden geveild in overeenstemming met de HAR en het SAP;*
 - c. voor de in onderdeel a bedoelde jaar- en maandtransporten is een compensatiemaximum van toepassing in overeenstemming met artikel 59, derde lid, van de HAR;*
 - d. een voorstel voor de beschikbare capaciteit voor jaar- en maandtransporten voor de verbinding Eemshaven–Denemarken wordt jaarlijks door de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet aan de Autoriteit Consument en Markt ter goedkeuring voorgelegd;*
 - e. de veilig beschikbare fysieke landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit van de verbinding komt volledig ten goede aan day-ahead transporten, met een looptijd van ten minste één klokuur en maximaal één kalenderdag;*
 - f. de transportcapaciteit die niet wordt gebruikt voor day-ahead transporten, komt ter beschikking van de intraday transporten.”*
10. In de toekomst zal de hoeveelheid te veilen langetermijn transmissierechten worden bepaald door de capaciteitsberekenningsmethodologie en door de methodologie voor het opsplitsen van zoneoverschrijdende langetermijn capaciteit van de Hansa capaciteitsberekenningsregio. TenneT heeft de voorstellen voor deze methodologieën - op basis van artikel 10 en 16 van Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie van 26 september 2016 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn (hierna: FCA Verordening) - aan de ACM ter goedkeuring voorgelegd. Nadat deze methodologieën zijn goedgekeurd en geïmplementeerd, zal de goedkeuring van de hoeveelheid langetermijn transmissierechten op basis van de Netcode Elektriciteit vervallen.

3 Het voorstel van TenneT

11. Het voorstel van 18 september 2019 bevat de beschikbare capaciteit voor jaar- en maandtransporten, als bedoeld in artikel 12.4, vierde lid, onder d, van de Netcode Elektriciteit, voor 2019 en 2020. Voor 2019 worden maandelijkse producten geveild voor november en december. Het gaat om 150 MW. Er wordt voor 2019 geen jaarlijks product aangeboden aangezien de Cobrakabel pas in de loop van 2019 operationeel werd.
12. Voor 2020 worden maandelijkse en jaarlijkse producten aangeboden: beide van 150 MW.
13. Voor de volumebepaling van de lange-termijn transmissierechten geldt volgens TenneT binnen de bilaterale afspraken dat beide zijden van de verbinding een bepaling van de hoeveelheid transmissierechten maken en dat de laagste van deze twee leidend is. Dat verandert zodra de Hansa-methodologieën voor langetermijn capaciteitsberekening en opsplitsing van de beschikbare capaciteit van kracht worden.
14. De Deense transmissiesysteembeheerder Energinet en de Deense toezichthouder DUR hebben overeenstemming over een volume van 150 MW voor het maandelijkse product en 150 MW voor het jaarlijkse product. Doordat TenneT geen redenen ziet om een voorstel lager dan dit volume ter goedkeuring voor te leggen, stelt TenneT het volume van 150 MW voor het maandproduct en 150 MW voor het jaarproduct voor.
15. Het voorstel van TenneT is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

4 Beoordeling

16. In de loop van 2019 werd de Cobrakabel operationeel. Dit betekent dat er in 2019 geen veiling van jaarcapaciteit kon plaatsvinden. Vanwege technische onzekerheden en de overdracht van de kabel door de constructeur aan TenneT en Energinet, is de eerst mogelijke veiling die voor 150 MW capaciteit voor de maand november en voor de maand december 2019. De resterende capaciteit (en eventuele niet verkochte langetermijn capaciteit) wordt aangeboden als day-ahead capaciteit. ACM vindt dit een redelijke aanpak gezien de opstartperikelen bij inbedrijfname van de kabel.
17. In lijn met het voorstel van Energinet, stelt TenneT voor om in 2020 zowel de jaarcapaciteit van 150 MW als de maandelijkse capaciteit van 150 MW te veilen. De resterende capaciteit (en eventuele niet verkochte langetermijn capaciteit) wordt aangeboden als day-ahead capaciteit. Hiermee vervult TenneT haar taak op grond van art. 16 lid 2 sub h van de E-wet om samen te werken met de Deense TSO met als doel een concurrerende interne markt voor elektriciteit tot stand te brengen.
18. De ACM is van oordeel dat het voorstel van TenneT voor de jaren 2019 2020 voldoet aan de eisen van artikel 26a, eerste lid van de E-wet, dat vereist dat de voorwaarden redelijk, objectief en niet discriminerend zijn.
19. Op grond van het voorgaande concludeert de ACM dat het voorstel niet in strijd is met de doelstellingen en eisen van de E-wet. De ACM keurt het voorstel daarom goed op grond van artikel 5, zesde lid, van de E-wet. De ACM tekent echter wel aan dat dit volume alleen is goedgekeurd voor 2019 en 2020, dat wil zeggen de eerste periode nadat de Cobrakabel in bedrijf is genomen. Zij verwacht dat TenneT tijdig in 2020 een nieuw voorstel doet voor het volume in 2021 en dat zij hierbij samen met de Deense transmissiesysteembeheerder Energinet beziet of er een hoger volume van transmissierechten mogelijk is. Ook benadrukt de ACM dat deze aanpak op basis van de Netcode Elektriciteit een tijdelijke oplossing is tot dat er een gecoördineerde capaciteitsberekening en opsplitsing van langetermijn capaciteit in de Hansa-regio geïmplementeerd is.

5 Dictum

20. De Autoriteit Consument en Markt keurt het voorstel van TenneT voor het volume langetermijn transmissierechten aan de biedzonegrens DK1-NL voor 2019 en 2020 goed.
21. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.
22. Dit besluit treedt in werking op de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin deze is medegedeeld.

Den Haag,
Datum:

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

Was getekend d.d. 17 oktober 2019

mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

*Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Graag ontvangen wij uw bezwaarschrift **binnen zes weken** na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.*

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
Autoriteit Consument en Markt
T.a.v. de heer dr. F.J.H. Don
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

DATUM 18 september 2019
UW REFERENTIE
ONZE REFERENTIE REC-N 19-035
BEHANDELD DOOR [REDACTED]
TELEFOON DIRECT [REDACTED]
E-MAIL [REDACTED]@tennet.eu

BETREFT Voorstel ter goedkeuring van de volumes van lange-termijn transmissierechten op de biedzonegrens Denemarken West - Nederland.

Geachte heer Don,

Op grond van artikel 31, eerste lid, van de Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie van 26 september 2016 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn (GL FCA) worden voorbereidingen getroffen om lange-termijn transmissierechten te introduceren op de COBRACable, een nieuwe HVDC-kabelverbinding die elektriciteitshandel tussen Denemarken en Nederland mogelijk maakt.

Op grond van artikel 12.4, vierde lid, onderdelen a en b, van de Netcode elektriciteit, worden deze lange-termijn transmissierechten geïntroduceerd in de vorm van financiële transmissierechten - opties, zoals deze worden gedefinieerd in artikel 33 van de GL FCA, in de productvarianten maand- en jaarproducten voor basislast. De expliciete veiling van de transmissierechten zal gebeuren in overeenstemming met de geharmoniseerde veilingregels (HAR) zoals opgesteld overeenkomstig artikel 51 van de GL FCA. Deze transmissierechten zullen worden geveild op het centrale toewijzingsplatform (Single Allocation Platform (SAP), op dit moment uitgevoerd door JAO S.A.).

Zoals in artikel 12.4, vierde lid, onderdeel d, van de Netcode elektriciteit, voorgeschreven zal TenneT elk jaar een voorstel voor de volumes van de aan te bieden lange-termijn transmissierechten aan de ACM ter goedkeuring voorleggen. Vanwege het moment van ingebruikname van de COBRACable heeft TenneT er voor gekozen om de voorstellen voor 2020 en voor het restant van 2019 te combineren.

Voor deze periode stelt TenneT de volgende volumes voor:

Lange-termijn transmissierechten Denemarken West – Nederland	
2019	
Maandelijks product	150 MW (vanaf november 2019)
Jaarlijks product	Niet van toepassing
2020	
Maandelijks product	150 MW
Jaarlijks product	150 MW

De keuze om in 2019 vanaf november te beginnen met het aanbieden van lange-termijn transmissierechten is tweeledig:

- Voor het aanbieden van lange-termijn transmissierechten is het belangrijk enige zekerheid te hebben in de (lange-termijn) stabiliteit van de verbinding. Bij een fout en het daaropvolgend buiten bedrijf zijn van de kabel vallen de congestie-inkomsten weg. Echter, de vergoedingsverplichting van het lange-termijn transmissierecht loopt door. Dit is een significant financieel risico voor de congestie-inkomsten op de verbinding.

Een '*compensation cap*' zoals in artikel 12.4, vierde lid, onderdeel c, van de Netcode elektriciteit, beschreven beschermt normaliter deels tegen dit risico, maar in dit geval kan er een verschil bestaan tussen de voorschriften in de Netcode elektriciteit, de HAR en lokale Deense regelgeving rondom de '*compensation cap*'. Hierdoor vermijdt TenneT een situatie waarin een '*compensation cap*' noodzakelijk zou zijn liever.

- In de eerste periode na ingebruikname is de constructeur van de kabel nog verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering ervan, onder andere om stabiele werking aan te tonen. Na deze periode wordt de dagelijkse bedrijfsvoering van de kabel overgegeven aan TenneT en Energinet.

Vanwege de bovenstaande aspecten hebben we met Energinet afgesproken ten minste een maand stabiele operatie van de verbinding te verlangen voordat er lange-termijn transmissierechten geïntroduceerd worden. Al het bovenstaand combinerend hebben we gezocht naar het vroegst mogelijke moment om de transmissierechten te introduceren, waarbij ook nog voldoende tijd is om deze transmissierechten ordelijk te veilen. Dit blijkt een eerste transmissierecht voor de maand november, met veiling van dit recht in de tweede helft van oktober, te zijn.

Het aanbieden van jaarproducten in 2019 is niet mogelijk vanwege de ingebruikname van COBRACable in september 2019. Voor 2020 is dit wel het geval en zullen er zowel maandproducten als een jaarproduct aangeboden worden.

Als het gaat om de volumebepaling van de lange-termijn transmissierechten geldt binnen de bilaterale afspraken dat beide zijden van de verbinding een bepaling van de hoeveelheid transmissierechten maken, en

de laagste van deze twee leidend is. Deze situatie verandert op het moment dat de Hansa-methodologieën voor lange-termijn capaciteitsberekening en het opsplitsen van de beschikbare lange-termijn capaciteit (overeenkomstig artikel 10 en 16 van GL FCA) van kracht worden.

Energinet en de Deense toezichthouder hebben overeenstemming over volumes van 150 MW voor het maandelijkse product en 150 MW voor het jaarlijkse product. Hierdoor is het voor TenneT zinloos bij de ACM een hoger volume ter goedkeuring voor te leggen. Anderzijds heeft TenneT geen reden om een voorstel lager dan dit volume te doen. Dus bedragen de hier voorgelegde volumes ook 150 MW voor het maandproduct en 150 MW voor het jaarproduct.

U wordt verzocht dit voorstel goed te keuren krachtens artikel 12.4, vierde lid, onderdeel d, van de Netcode elektriciteit.

Hoogachtend,
TenneT TSO B.V.

Senior Manager Regulation NL